

TEMA 9: HABILITATS, DESTRESES I TASQUES MOTRIUS. CONCEPTE, ANÀLISI I CLASSIFICACIÓ. ACTIVITATS PER AL SEU DESENVOLUPAMENT.

1. INTRODUCCIÓ

2. CONCEPTES

2.1. HABILITAT MOTRIU

2.2. TASCA MOTRIU

3. CLASSIFICACIONS

3.1. HABILITATS MOTRIUS

3.1.1. SEGONS ESTABILITAT DE L'ENTORN

3.1.2. SEGONS L'ESTRUCTURA TEMPORAL

3.2. TASQUES MOTRIUS

3.2.1. PARLEBAS

3.2.2. FAMOSE

4. ANÀLISI

4.1. PROCÉS PERCEPTIU

4.2. PROCÉS DESICIONAL

4.3. PROCÉS EXECUTIU

5. ACTIVITATS PER AL SEU DESENVOLUPAMENT

5.1. CICLE INICIAL

5.2. CICLE MITJÀ

5.3. CICLE SUPERIOR

1. INTRODUCCIÓ

En aquest tema es tracten les diferents concepcions d'habilitats, destreses i tasques motrius. Posteriorment es fa un anàlisi i classificació dels diferents termes amb la finalitat de permetre al mestre d'EF plantejar activitats que permetin el seu desenvolupament.

2. CONCEPTES

2.1. HABILITATS MOTRIUS

Segons Albert Batalla, és el grau de competència d'un subjecte enfront d'un objectiu determinat, sovint amb un mínim de temps, d'energia i d'atenció possible.

P.Ex: salts, girs, llançaments a cistella, saltar una corda...

No s'ha de confondre amb *destressa* que implica el mateix, però amb l'execució d'un mòvil o objecte.

2.2. TASCA MOTRIU

Des d'un punt de vista conductista són un conjunt d'activitats, passos, execucions, que conduiran a l'alumne a realitzar una habilitat motriu determinada.

P.Ex: creuar la pista a peu coix.

En definitiva les tasques són les activitats que ens permeten assolir els objectius i continguts que perseguim. Per tant, com a mestres d'EF ens interessarà analitzar i classificar les habilitats i les tasques motrius amb la finalitat de millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge.

3. CLASSIFICACIONS

3.1. HABILITATS MOTRIUS

Hi ha múltiples classificacions d'habilitats motrius segons els diversos autors.

3.1.1. SEGONS L'ESTABILITAT DE L'ENTORN

. Habilitats obertes: són aquelles on l'entorn és inestable. P.Ex: en la majoria d'esports col·lectius (el toc de dits en volei o el tir a cistella en bàsquet, en què el realitzen segons la posició que ocupen els jugadors en la pista, això és variable).

. Habilitats tancades: són aquelles on l'entorn és estable. P.Ex: el tir lliure o el salt de llargada.

3.1.2. SEGONS L'ESTRUCTURA TEMPORAL

. Discretes: quan l'inici i el final de la tasca són molt identificables. P.Ex: el salt de llargada o el tir amb arc.

. Serial: és una successió d'habilitats discretes, però on no és fàcil de determinar l'inici i el final. P.Ex: la cursa o la natació.

. Contínues: és molt difícil identificar el seu inici i final. P.Ex: patinar o esquiar.

3.2. TASQUES MOTRIUS

3.2.1. SEGONS PARLEBAS

Segons aquest autor, les tasques motrius es classifiquen per la relació de tres aspectes:

. Per la interacció amb els adversaris.

. Per la interacció amb els companys.

. Per la incertesa de l'entorn.

3.2.2. SEGONS FAMOSE

Hi ha:

. Tasques definides: coneixem l'objectiu, el material i les activitats per assolir l'èxit.

P.Ex: Llançar les bitlles amb una pilota des d'una distància determinada.

. Tasques semidefinides: on un dels elements no s'especifica (objectiu, material o activitats). P.E: guanya l'equip que fa la piràmide més alta.

. Tasques no definides: dos dels elements no s'especifiquen.

4. ANÀLISI

Un cop sabem el concepte i les classificacions de les diverses tasques i habilitats motrius ens interessa fer un anàlisi d'aquestes per tal de facilitar el procés d'aprenentatge dels nostres alumnes.

Aquest anàlisi el farem seguint els tres processos necessaris per realitzar una tasca motriu:

- El procés perceptiu.
- El procés decisional.
- El procés d'execució.

4.1. FACTORS LLIGATS AL PROCÉS PERCEPTIU

És aquell que ens diu com obtenem la informació d'una determinada habilitat motriu.

Per això, tindrem en compte diferents elements de l'habilitat que ens dificultaran o facilitaran la percepció:

- Segons el nombre d'estímul a tenir en compte: com és lògic a més estímuls més dificultat.
- Segons la velocitat i la durada de l'estímul: a més curt més difícil. P.Ex: el toc de dits en volei.
- Intensitat de l'estímul. P.Ex: podem picar de mans o utilitzar un xiulet, perquè se senti bé.

4.2. FACTORS LLIGATS AL PROCÉS DE DECISIONS

És aquell que ens ordena què hem de fer en l'habilitat motriu. Tanmateix, tindrem en comte diversos elements que ens dificultaran o facilitaran la presa de desició:

- El nombre diversitat de solucions possibles: quantes més respostes hi hagi més difícil.
- El temps que tinguem disponible: a menys temps, més dificultat. El mestre ha de donar temps.
- El grau de risc i seguretat de l'habilitat a realitzar: ja sigui de la pròpia activitat (objectiu) o pel temor del propi alumne a fracassar (subjectiu). En això el mestre ha de donar confiança a l'alumne.

4.3. FACTORS LLIGATS AL PROCÉS D'EXECUCIÓ

- El grau d'intervenció de les Capacitats Físiques.
- El grau d'exigència i dificultat.
- La precissió i/o velocitat.

El mestre ha de tenir-ho en compte a l'hora de plantejar els aprenentatges. P.Ex: si hem de saltar una tanca la posarem reclinada per adequar-la a les diferències individuals de l'alumnat. Les domes elàstiques també van molt bé.

5. ACTIVITATS PER AL SEU DESENVOLUPAMENT

La programació d'activitats per al desenvolupament de les habilitats motrius anirà en paral·lel al desenvolupament evolutiu del nen. Les classificacions i anàlisis d'habilitats i tasques ens donaran criteris per plantejar amb eficàcia les habilitats a aprendre.

5.1. CICLE INICIAL (6-8 anys)

Els alumnes aprendran les habilitats perceptives, que com el seu nom indiquen són les que tenen a veure amb la percepció, en funció de l'esquema corporal, com la lateralitat, equilibris, i amb la coordinació, com la coordinació óculo-manual o l'òculo-pèdica. També l'orientació espacial i temporal.

5.2. CICLE MITJÀ (8-10 anys)

Plantajarem activitats que desenvolupin les habilitats bàsiques, que són les fonamentals per al desenvolupament de la persona. P.Ex: girs, salts, llançaments, recepcions, desplaçaments, quadrupèdies, transports, bots... Es segueix treballant sol·lapadament les habilitats bàsiques i les habilitats perceptives.

5.3. CICLE SUPERIOR (10-12 anys)

Farem activitats que permetin introduir les habilitats específiques, que són habilitats més complexes i amb una influència cultural més gran. P.Ex: el bot reglat de bàsquet, el salt de longitud en atletisme o les passes d'una dansa.